

Značilnosti zunanje trgovine z okroglim lesom v letu 2023

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 25.03.2024 (<https://doi.org/10.20315/IG.2024.0013>)

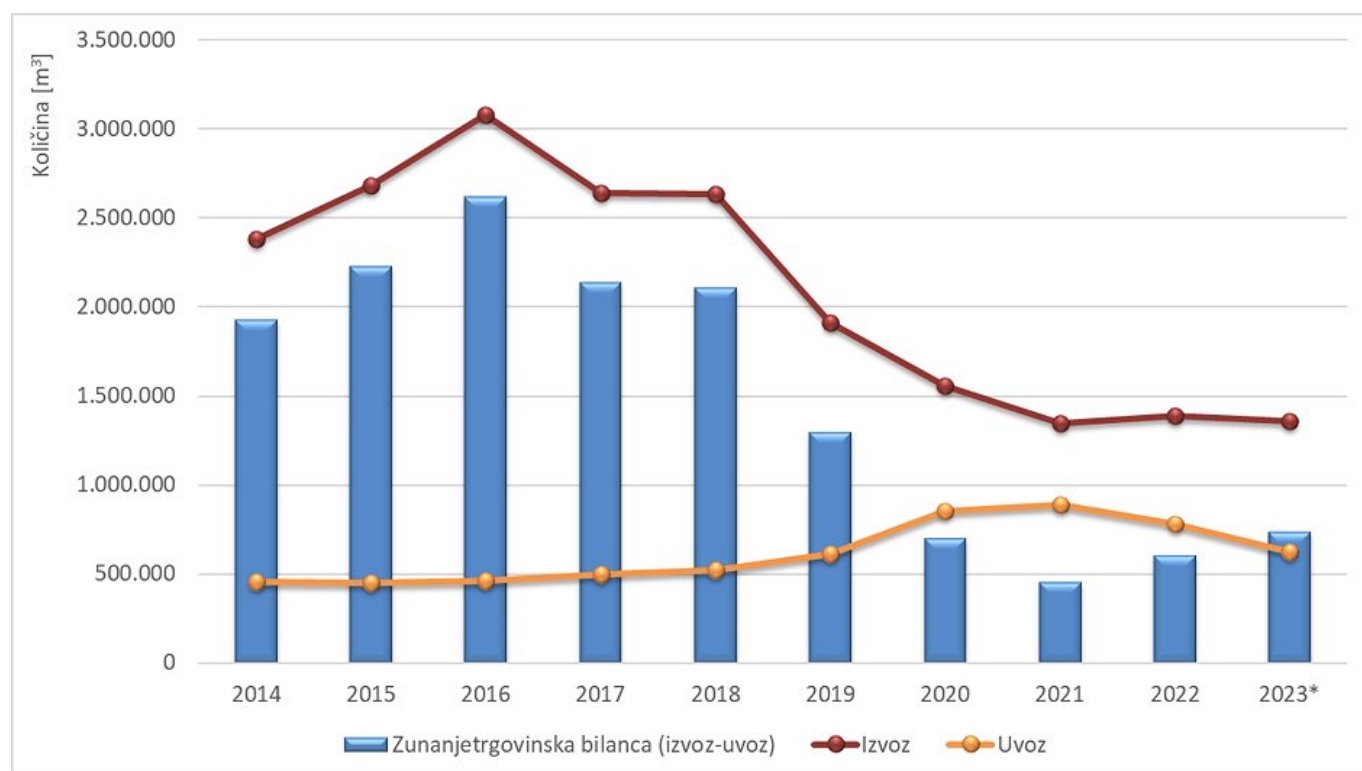

Izvoz okroglega lesa je po začasnih podatkih SURS-a v letu 2023 znašal 1,360 milijona m³ (-2 % v primerjavi z letom 2022), največ količin (39 %) v izvozu predstavlja industrijski les listavcev, s prevladujočo zastopanostjo lesa bukve. Uvoz okroglega lesa je v letu 2023 znašal 0,622 milijona m³ (-21 % v primerjavi z letom 2022), največ količin (37 %) v uvozu predstavljajo hlodi za žago in furnir iglavcev.

Analize so bile narejene iz začasnih podatkov o količini izvoženega in uvoženega blaga – okroglega lesa – za leto 2023, pridobljenih iz baze statističnih podatkov Statističnega urada RS (v nadaljevanju SURS) po pripadajočih šifrah Kombinirane nomenklature (KN). Osnovni podatki so bili preko pretvorbeneh faktorjev preračunani iz mase (t) v volumen (m³). Podatki v prispevku so zaokroženi na 1.000 m³.

Izvoz, uvoz in zunanjetrgovinska bilanca okroglega lesa

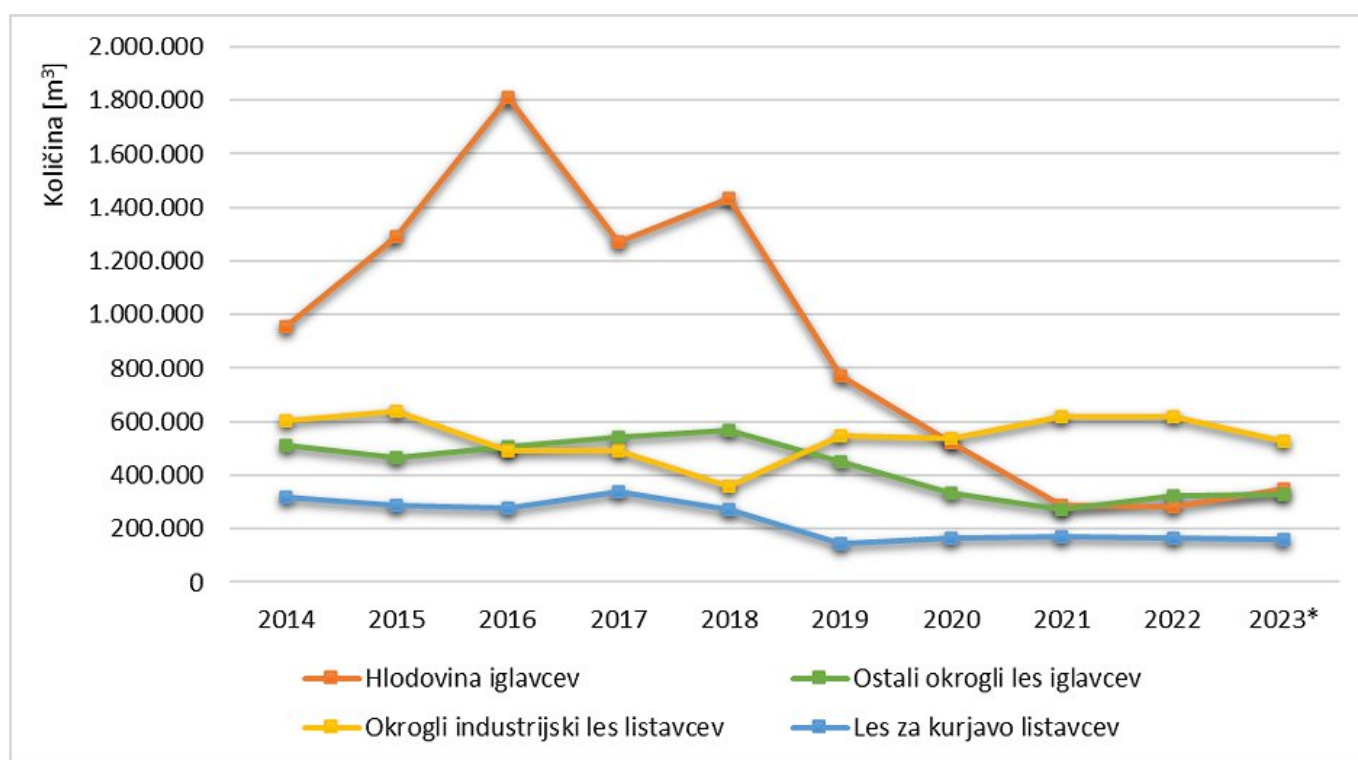
Od leta 2021 naprej izvoz okroglega ostaja konstanten, v letu 2023 je znašal 1,360 milijona m³ (slika 1). Po večletnem trendu rasti uvoza okroglega lesa, se je le ta v letu 2021 zaustavil, saj v zadnjih dveh letih beležimo upad uvoza; le ta je v letu 2023 znašal 0,622 milijona m³. Glavni razlog za zmanjšanje uvoza je 47 % zmanjšanje uvoza lesa za celulozo in plošče iglavcev, ki je v letu 2022 predstavljal največji delež v strukturi uvoza. Slovenija še ostaja neto izvoznica okroglega lesa; zunanjetrgovinski presežek je v letu 2023 znašal 0,738 milijona m³, od tega 0,430 milijona m³ predstavlja okrogli industrijski les listavcev.

Slika 1: Izvoz, uvoz in zunanjetrgovinska bilanca okroglega lesa v Sloveniji v obdobju 2014-2023 (podatki za leto 2023 so začasni) (vir: SURS, 2024; preračuni GIS)

Struktura izvoza okroglega lesa

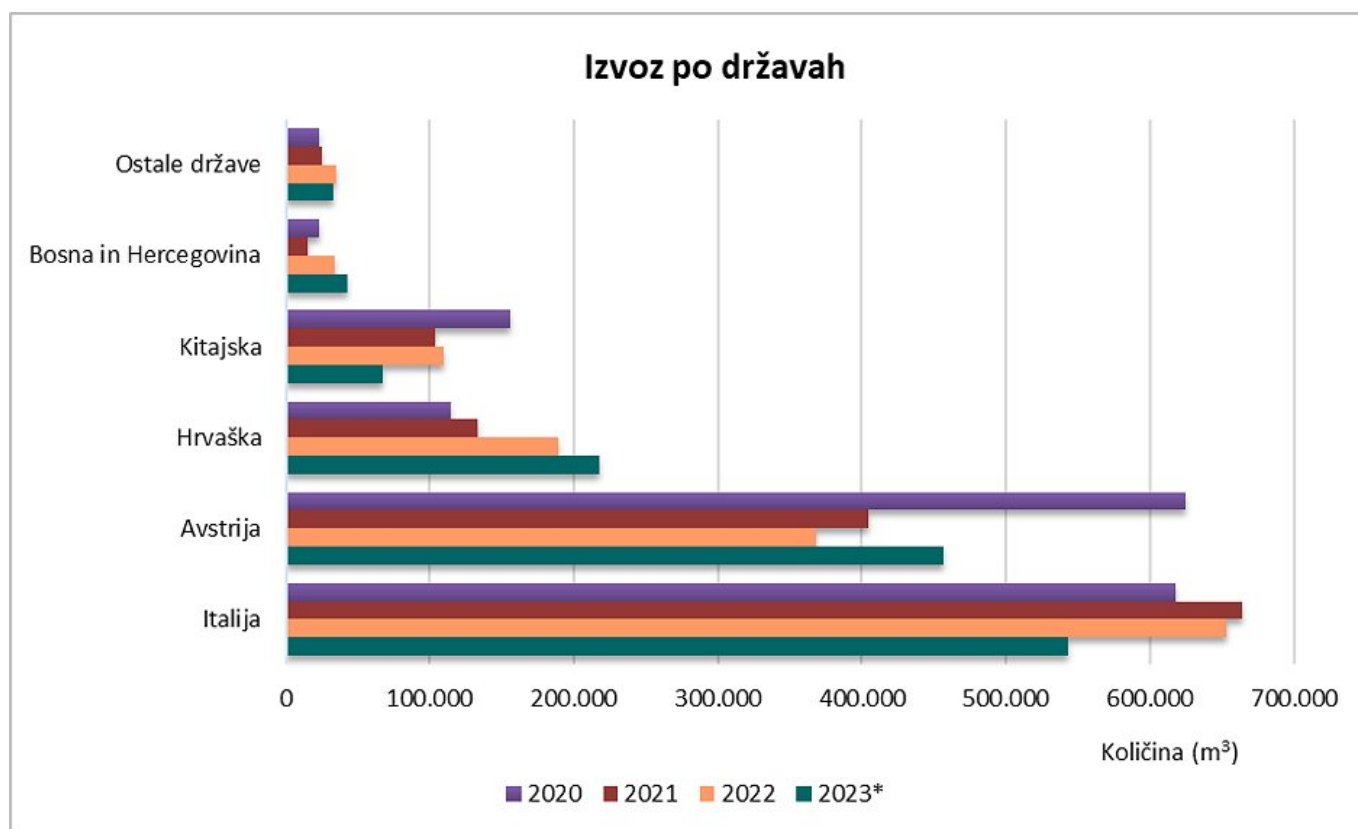
V strukturi izvoza okroglega lesa v letu 2023 z 39 % prevladuje skupina okrogli industrijski les listavcev (slika 2), pri čemer prevladuje les bukve vseh dimenzij. Sicer se je izvoz te skupine v letu 2023 zmanjšal za 15 % v primerjavi z letom 2022. Največ industrijskega lesa listavcev (59 %) smo lani izvozili v Italijo. Se je pa lani za 22 % povečal izvoz hlodovine iglavcev v primerjavi z letom 2022 in je znašal 0,346 milijona m³; tako izvoz teh sortimentov predstavlja 25 % skupnega izvoza okroglega lesa v letu 2023. Največ (66 %) količin hlodovine iglavcev smo lani izvozili v Avstrijo, z 18 % sledi Hrvaška. Izvoz lesa slabše kakovosti iglavcev (celulozni les in les za kurjavo) ter lesa za kurjavo listavcev ostaja zelo podoben izvozu leta 2022.

Slika 2: Izvoz posameznih skupin okroglega lesa iz Slovenije v obdobju 2014-2023 (podatki za leto 2023 so začasni) (vir: SURS, 2024; preračuni GIS)

Izvoz okroglega lesa po državah

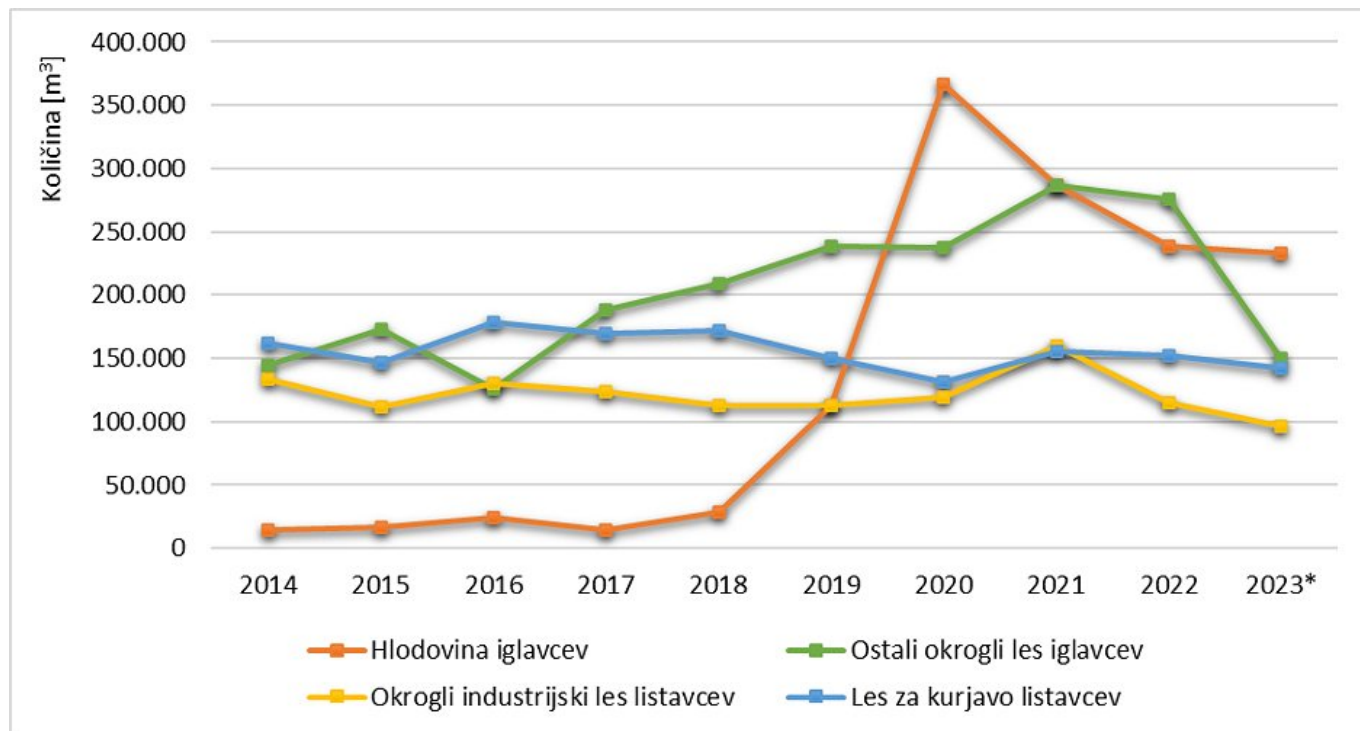
V letu 2023 je bilo podobno kot v letu 2021 in 2022 največ izvoza okroglega lesa v Italijo in sicer 0,543 milijona m³ (-17 % glede na 2022) (slika 3). Po strukturi izvoza okroglega lesa v Italijo z 58 % prevladuje okrogli industrijski les listavcev, od tega prevladuje bukov les manjših dimenzij. Sledi izvoz v Avstrijo, ki se je iz 0,368 m³ v letu 2022 povečal na 0,457 milijona m³ (+24 %). V Avstrijo je lani s 50 % prevladoval izvoz hlodovine iglavcev, smo pa v primerjavi z letom 2022 tja izrazito povečali izvoz industrijskega lesa listavcev (+71 %). Na tretjem mestu držav uvoznic okroglega lesa iz Slovenije je Hrvaška, kamor smo lani povečali izvoz za 15 % v primerjavi z letom 2022 in 63 % v primerjavi z letom 2021. Na Hrvaško smo izvozili največ (35 %) okroglega industrijskega lesa listavcev, kjer prevladuje bukov les premera 15 cm ali več. Za 31 % smo povečali izvoz hlodovine iglavcev na Hrvaško, v primerjavi z letom 2022. Od leta 2021 naprej se povečuje izvoz okroglega lesa v Bosno in Hercegovino in je leta 2023 na podobni ravni kot leta 2019 (43.000 m³ v letu 2023); 47 % izvoza v 2023 predstavljajo hlodi za žago in furnir iglavcev, 34 % pa celulozni les iglavcev.

Slika 3: Izvoz okroglega lesa iz Slovenije po državah v letih 2020, 2021, 2022 in 2023 (podatki za leto 2023 so začasni; količine so prikazane v kubičnih metrih) (vir: SURS, 2024; preračuni GIS)

Struktura uvoza okroglega lesa

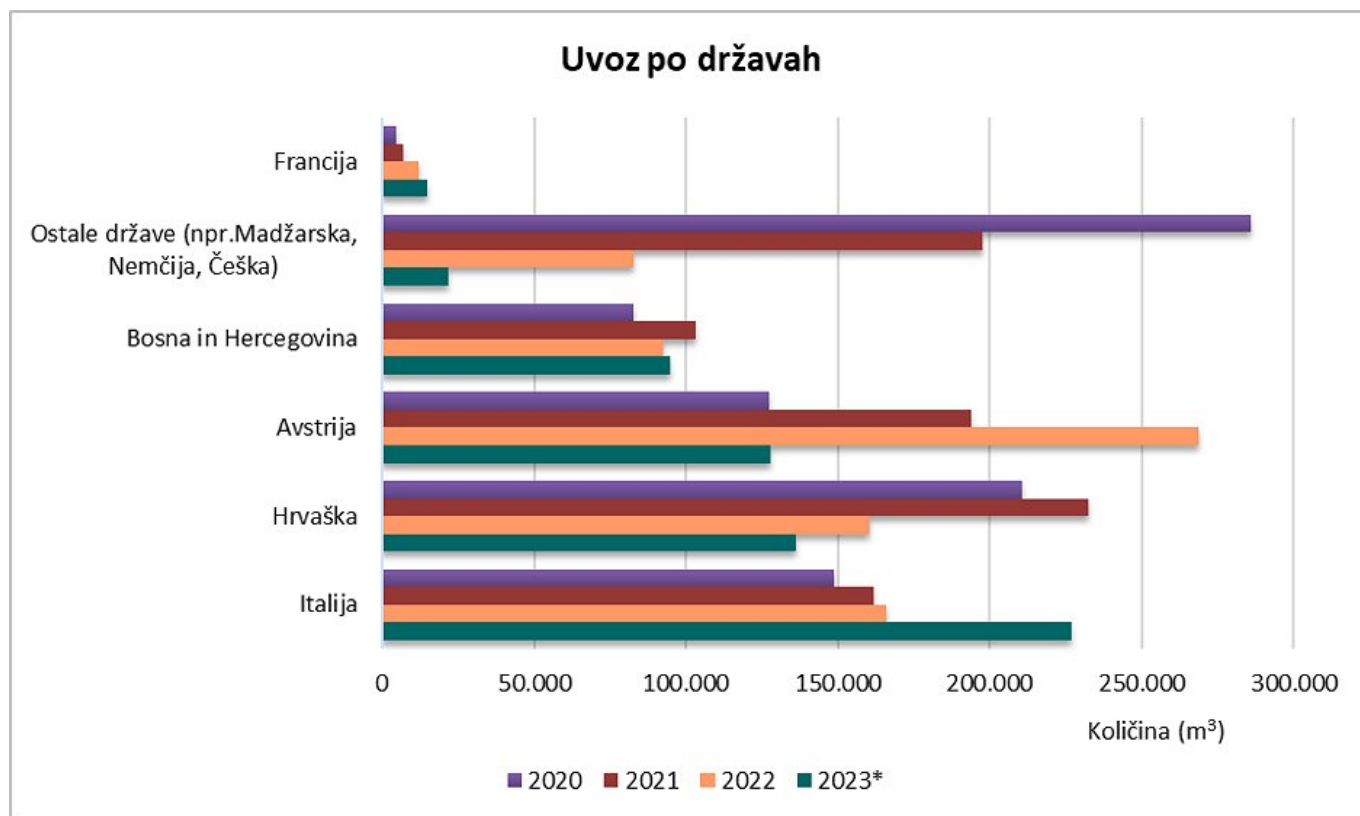
V strukturi uvoza okroglega lesa v letu 2023 z 37 % prevladuje skupina hlodi za žago in furnir iglavcev (slika 4). Lani smo uvozili 0,233 milijona m³ teh sortimentov, od tega 76 % iz Italije. V letu 2023 se je za kar 46 % zmanjšal uvoz lesa slabše kakovosti iglavcev, predvsem na račun zmanjšanja uvoza celuloznega lesa smreke in jelke iz Avstrije.

Slika 4: Uvoz posameznih skupin okroglega lesa v Slovenijo v obdobju 2014–2023 (podatki za leto 2023 so začasni) (vir: SURS, 2024; preračuni GIS)

Uvoz okroglega lesa po državah

V letu 2023 smo za razliko od prejšnjih let največ okroglega lesa uvozili iz Italije in sicer 0,227 milijona m³, kar je 37 % več kot leta 2022 (slika 5). Od tega z 79 % prevladuje skupina hlodi za žago in furnir iglavcev, predvsem smreke in jelke. Sledi uvoz iz Hrvaške, od koder smo lani največ (52 %) uvozili industrijskega lesa listavcev, z 31 % sledi les za kurjavo listavcev. Izrazito, za 52 %, se je v letu 2023 zmanjšal uvoz okroglega lesa iz Avstrije v primerjavi z letom 2022 in je znašal 0,128 milijona m³; od tega 65 % predstavlja celulozni les iglavcev. Še naprej se povečuje obseg uvoza iz Francije (+22 % glede na leto 2022 in +232 % glede na leto 2020), ki sicer zaenkrat ne predstavlja pomembnega deleža v skupnem uvozu (15.000 m³ v letu 2023); iz Francije smo lani največ uvozili lesa za kurjavo listavcev in hrastovega lesa namenjenega industrijski predelavi.

Slika 5: Uvoz okroglega lesa v Slovenijo po državah v letih 2020, 2021, 2022 in 2023 (podatki za leto 2023 so začasni; količine so prikazane v kubičnih metrih) (vir: SURS, 2024; preračuni GIS)

Zahvala

Prispevek je nastal v okviru javne gozdarske službe (JGS), ki jo financira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter v okviru Programske skupine Gozdno-lesna veriga in podnebne spremembe: prehod v krožno biogospodarstvo (P4-0430), ki jo financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS.

Viri

Statistični urad RS, 2024. Podatkovna baza »Izvoz in uvoz blaga po šifri Kombinirane nomenklature in po državah, Slovenija« za obdobje 2014 do 2023.

<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/24902015.px> (26. 2. 2024)